

Nikolina
Kordić

Između rokoka i klasicizma

Between Rococo and Classicism, međunarodni znanstveni skup o svodnom slikarstvu druge polovice 18. stoljeća, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Zagreb, 13. i 14. listopada 2014.

U organizaciji Instituta za povijest umjetnosti, a u prostorijama Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske u Zagrebu 13. listopada 2014. godine održan je međunarodni znanstveno-stručni skup o problemima svodnoga slikarstva u drugoj polovici 18. stoljeća i stilskim prepletima koje to razdoblje podrazumijeva, pod nazivom *Between Rococo and Classicism – Ceiling Painting of the second half of the 18th Century*. Skup je bio ujedno i sastanak međunarodne istraživačke grupe Baroque Ceiling Painting in Central Europe (BCPCE), čija je hrvatska članica, dr. sc. Mirjana Repanić Braun, bila ujedno i domaćica i organizatorica ovogodišnjega sastanka. Nazočne – među kojima su bili brojni studenti diplomskoga studija Filozofskoga fakulteta u Zagrebu – pozdravili su Milan Pelc, ravnatelj Instituta za povijest umjetnosti i Irena Kraševac, u svojstvu predsjednice Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske. Jezici skupa bili su engleski i njemački, a predavanja razdijeljena u tri sesije.

Prvu sesiju započeo je Werner Telesko s Instituta za povijest umjetnosti i muzikologiju u Beču. Održao je predavanje pod nazivom *Visual representation and changes in intellectual history – the 2nd half of the 18th century in the Austrian baroque ceiling painting*. Predavanje Herberta Karnera s istoga instituta u Beču pod nazivom *Historie contra Illusion. Modelle der Deckenmalerei in der 2. Hälfte des 18. Jahrhunderts* bilo je posvećeno mogućim uzorima odnosno modelima za

↑ Werner Telesko na skupu u Zagrebu

nastajanje svodnog slikarstva. U izlaganju pod naslovom *Periodisierung, Stile und Künstler in der Deckenmalerei des 18. Jahrhunderts im Herzogtum Krain* Barbara Murovec s Instituta za povijest umjetnosti France Stele u Sloveniji prikazala je opća obilježja svodnog slikarstva 18. stoljeća u Kranjskoj. Martin Mádl s Akademije znanosti iz Češke posvetio se, slično kao Barbara Murovec, problemima periodizacije i stila, razvidnima već iz naslova njegovog izlaganja: *Baroque, Rococo or Classicism? A few*

↑ Zidni oslik u dvorcu Miljana

remarks and question marks on ceiling painting in Czech lands of the latter half of the 18th century.

Druga sesija donijela je hrvatske i mađarske teme. Sesiju je otvorila Sanja Cvetnić s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu s temom *Ioannes Baptista Ranger (Rangger) in Purga Lepoglavska (1750) between Baroque and Rococo*. János Jernyei-Kiss nije nazočio skupu, pa je njegovo izlaganje naslova *Maulbertsch und die tragische Malerei. Die Deckenbilder der*

Legende des Hl. Stephans in der Pfarrkirche in Pápa pročitao Szabolcs Serfőző sa Sveučilišta Péter Pázmány u Budimpešti. Szabolcs Serfőző je pak održao predavanje o umjetniku važnom za regiju sjeverno od Dunava, naslova *Franz Xaver Bucher – a Late Baroque Painter in the Transdanubian Region of Hungary*. Posljednja tema u sesiji bila je posvećena slikanim oltarima na prostoru kontinentalne Hrvatske. Izlagačica ove teme bila je Jasmina Nestić s Odsjeka za

↓ Sudionici skupa u Trškom Vrh

povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a naslov izlaganja bio je *Altare depictum and Theatrum sacrum: illusionistic painted altars in the 18th century in Croatia*.

U trećoj sesiji bili su zastupljeni njemački izlagači iz Münchena te organizatorica skupa Mirjana Repanić Braun. U poduljem predavanju Frank Büttner s Instituta za povijest umjetnosti Ludwig-Maximilians-Universität-a upoznao je kolege sa stilskim, a posebice s ikonografskim problemima u opusu Januariusa Zicka pod nazivom *Himmel ohne Engel. Die Fresken von Januarius Zick in Wiblingen und die Reform der Bildauffassung in der Sakraldekoration des späten 18. Jahrhunderts*. Mirjana Repanić-Braun s Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu održala je predavanje *The late 18th century paintings in sacral and profane spaces of the Croatian nobility – Changes in style and content*. Stephan Hoppe i Ute Engel s Ludwig-Maximilians-Universität-a predstavili su svoj rad

pod naslovom *A new Corpus of Baroque Ceiling Painting in Germany: The “Corpus der barocken Deckenmalerei in Deutschland (CbDD). Erfassung, Analyse und digitale Publikation der architekturgebundenen Malerei (ca. 1550-1800) auf dem Gebiet der heutigen Bundesrepublik Deutschland”* i time su zaključili teorijski dio kongresa.

Praktični dio skupa održan je sljedećega dana (14. listopada) kada je za sudionike organiziran terenski obilazak Hrvatskoga zagorja (Belec, Lepoglava, Trški Vrh) i Olimja u Sloveniji, gdje su se inozemni istraživači mogli upoznati s dijelom baštine svodnoga slikarstva u blizini Zagreba, posebice s djelima najistaknutijih slikara Ivana Krstitelja Ranglera i Antuna Jožefa Lerchingerera. Uključenje hrvatske baštine u opseg istraživanja srednjeeuropskog baroknog zidnog slikarstva zahvaljujući i ovome skupu stoga više ne bi trebalo biti upitno. ×